

ból m.: *Dolgozatai*, 1885; *Ázsiai levelek és más írások*, 1949. (Mh. 1842. április 11. Darjeeling, India) M 69. 3. 43. Áprily: *A zarándok*. L. még 69. 4. 11—12.; 70. 2. 21.; 72. 3. 56.

— 200 éve, 1774-ben Londonban halt meg Oliver GOLDSMITH angol regényíró, költő, történész. Idillikus, humoros hangvételű írásai (*The Vicar of Wakefield*, 1766 stb.) nagy hatással voltak a korabeli európai irodalomra. (Sz. 1728. nov. 10. Pallas) Életrajza Washington Irvingtől.

— 365 éve, 1609-ben Leidenben halt meg Charles l'ÉCLUSE (Carolus Clusius) híres németalföldi botanikus, kora egyik legkiválóbb természettudósa. (Sz. 1526. február 19. Arras)

— 690 éve, 1284-ben Sevilleben halt meg X. ALFONZ (Bölcs Alfonz, Alfonso el Sabio) spanyol költő és tudós, Kasztília és León királya. (Sz. 1221. nov. 23. Toledo) M 71. 10. 62.

Április 5.

— 70 éve, 1904-ben Austinban született Richard EBERHART amerikai költő, egyetemi tanár; 1960-tól az USA művészeti és irodalmi akadémia-jának tagja. „Formagazdag költészete nyílt, őszinte, eltökélten egyszerű, optimizmus és erő hatja át; ez és társadalmi-morális érdeklődése R. Frost költői örökösévé avatja” (Tótfalusi István). Műveiből m.: *Észak-amerikai költők antológiája*, 1966; *Hol van Vietnam?* 1967; *Nagyvilág* 1970. 7. (X)

— 190 éve, 1784-ben Braunschweigban született Ludwig SPOHR német zeneszerző, hegedűművész és karmester. Fontosabb művei: *Hegedűskola* (1831), *Hegedűversenyek*, *Vonósnyesek*, *Jesonda* című opera (1823), *Önéletrajz* (1861). (Mh. 1859. okt. 22. Kassel) **Benkő**

Április 6.

— 125 éve, 1849-ben Erdőtarcsán halt meg SZENTMIKLÓSI Alajos költő, elbeszélő, színműíró. Jelentősebb műve *Hunyadi László* c. szomorújátéka (1820). (Sz. 1793. okt. 12. Királyi)

— 180 éve, 1794-ben halt meg CONDORCET (Marie Jean Antoine Nicolas de Caritat, marquis de Condorcet) francia filozófus és matematikus, enciklopédista, a felvilágosodás kiemelkedő

harcosa. 1769-től az Akadémia tagja, 1777-től örökös titkára; a Nemzetgyűlés tagja, majd elnöke volt. Egész Európában híressé vált röpirataiban minden elnyomás és igazságtalanság szenvedélyes ellenfeleként harcolt a haladáért. Jelentősek matematikai művei (valószínűségszámítás) és csillagászati munkái is. (Sz. 1743. szept. 17. Ribemont) A francia felvilágosodás, 1954. (X)

— 225 éve, 1749-ben Padovában halt meg Antonio CONTI (A. Schinella C.) olasz író, költő, fordító (latin, görög, angol, francia), kritikus, kora jeles esztétája, a felvilágosodás kiemelkedő alakja. Szépirói munkásságának legértékesebb részét történeti drámái alkotják, bennük elítéli a zsannokságot és hitet tesz a köztársaság eszméje mellett. (Sz. 1677. január 22. P) (X)

— 360 éve, 1614. április 6-án v. 7-én Toledóban halt meg EL GRECO (Domenico Theotocopuli) görög-spanyol festőművész, az európai festészet egyik legkiválóbb mestere. „Egyike Plato kései tanítványainak, aki egyesítette magában Aristoteles megfigyelő erejét és Plotin álmodozását. Ugy hitt Görögország feltámadásában, mint Mickiewicz a lengyelekében”; művészetének lényege: „a spanyol embert festette, testestől, lelkestől, két lelkiségben, amelyek egymás mellett éltek, örökös harcban, és ezzel kulcsot adott az örök spanyol-ság felismerésére, amint az a polgárháborúban borzalmas képet öltve, megremegtette az emberiség szívét” (Lázár Béla). (Sz. 1541 k. Phodele, Kréta) (X)

Április 7.

— 85 éve, 1889-ben Vicunában született Gabriela MISTRAL, Nobel-díjas (1945) chilei költőnő, a huszadik századi latin-amerikai költészet egyik legkimagaslóbb képviselője. (Mh. 1957. január 10. New York) M 71. 12. 60. *A felhőkhez*. Képes Géza f.

Április 9.

— 50 éve, 1924-ben Vezelben (Hunyad) született Francisc MUNTEANU regényíró, elbeszélő, filmrendező. Több mesterséggel is próbálkozott, volt cím-festő, tengerész, díszletfestő. Írásai 1950 óta jelennek meg. Regényeiben és elbeszéléseiben egyaránt ábrázolja a falusi életet, az ipari munkásság, az értelmiség és kispolgárság világát, időben az antifasiszta harc éveitől a szocialista építés koráig, sokszor megkapó drámaisággal, bár nem mindig eléggé el-

mélyülten. Számos munkája jelent meg magyarul is: *A feleség*, 1955; *A marosmenti város*, 1956; *Utak és emberek*, 1957; *A szobrok sohasem nevetnek*, 1959; *Egy csipetnyi bors*. Novellák, 1959; *A pacsirta*. Bp. 1959; *A boldog kereskedő*. Bp. 1961; *Terra di Siena*. Bp. 1963; *Sziénai föld*. B 1963; *Hattonás bűn*. Novellák, 1965. (X)

Április 10.

— 60 éve, 1914-ben Bukarestben született Maria BANUŞ költőnő, műfordító, színműíró, a felszabadulás utáni román költészet egyik számottevő képviselője. Diákkorában, Argezi lapja, a *Bilete de papagal* közölte első verseit, később az *Azi c.* folyóiratban jelentek meg versei és műfordításai. Közel került a baloldali mozgalomhoz, részt vett az antifasiszta ellenállásban, a felszabadulás után jelentős társadalmi tisztségeket viselt. Korai költészetét az éjjel-át-sajátos nyugtalanságai jellemzik, hangot kap benne a bizonytalanság, az útkeresés. A háború után, a szocialista építés éveiben sokhangú lírájában, hagyományos vagy kötetlen versekben az anya és a család, a nő és a társadalom viszonya, a békeharc és a szocialista építés számos megnyilatkozása kap hangot. Műveiből magyarul: *A nagy nap*. Színmű. Sütő András f. 1951; *Válogatott versek*. Majtényi Erik f. 1956; *Aranycsináló*. Versek. Szemlér Ferenc f. 1963; *Hej, Bukarest, öreg vár, ifjú csodaváros!* Versek. Majtényi f. 1962; *Legszebb versei*, 1966. (X)

Április 11.

— 30 éve, 1944-ben Bukarestben halt meg Ion MINULESCU költő, író, a román szimbolizmus egyik jeles képviselője. „Ion Minulescu költészetében megtalálható a szimbolistaik valamennyi díszlet-és ceremónia-eleme ..., ám minden misztikus, beteges, rögves vonások nélkül ..., költészete derűs, csaknem társadalmi jellegű, a zenei »román« szembetűnő aspektusával” (George Călinescu). Minulescu a románcokban alkotta életművének legmaradandóbb értékeit. Románcait gazdag, világos, érthető képalakítás jellemzi. Önként dalamra kívánczó verseit az olvasóközönség széles körei kedvelték; belőlük sokat megzenésítettek, némelyike ma is közismert, egyik-másikat „felújították” (*Cînta un matelot la proră ...*). Köteteiből: *Románcje pentru mai tirziu*, 1908 (Románcok későbbi időkre); *De vorbă cu mine însumi*, 1913 (Párbeszéd magammal); *Strofe pentru toată*